

Syntes inför revidering Klimatkontrakt 2030

Titel: Syntes inför revidering Klimatkontrakt 2030

Författare: Viable Cities programledning

Serie: Viable Cities Report 2021:13

ISBN: 978-91-7899-025-2

Publicerad: 2021-10-19

Utgivare: Viable Cities

Om Viable Cities

Viable Cities är ett program inriktat på innovation för klimatneutrala och hållbara städer. Uppdraget är att snabba på klimatomställningen i städer till 2030, med digitalisering och medborgar-engagemang som möjliggörare. Programmet får stöd i en gemensam satsning av Vinnova, Energimyndigheten och Formas. Viable Cities samordnas av KTH.

Fritt tillgängligt med vissa rättigheter förbehållna. Viable Cities vill ha största möjliga spridning av de publikationer vi ger ut. Därför kan publikationerna utan kostnad laddas ner via www.viablecities.com. Vår hantering av upphovsrätt utgår från Creative Commons Erkännande-ickeKommersiell-DelaLika (läs mer på www.creativecommons.se). Det innebär i korthet att det är tillåtet att dela, det vill säga att kopiera, distribuera och sända, remixa, anpassa och bygga vidare på verket, på villkor att Viable Cities och författaren anges, ändamålet är icke kommersiellt och bearbetningar licensieras under samma villkor.

Viable Cities programkontor

Kungliga Tekniska Högskolan, KTH | Teknikringen 10 B | 100 44 Stockholm
viablecities.se

Med stöd från

VINNOVA
Sveriges innovationsmyndighet

 Energimyndigheten

FORMAS

Strategiska
innovations-
program

Innehållsförteckning

1	Syntes inför revidering Klimatkontrakt 2030.....	4
1.1	Underlag som tagits fram under 2021.....	4
1.2	Övergripande syntes.....	5
1.3	Syntes av jämförande analys av Klimatkontrakt 2030	5
1.4	Syntes av Digitalisering och digitala verktyg för omställning till klimatneutrala städer	6
1.5	Syntes av Investeringsplaner för omställning till klimatneutrala städer	6
1.6	Syntes av Medborgarengagemang för omställning till klimatneutrala städer	6
1.7	Mall för revidering av Klimatkontakt 2030 version 2021	7
1.8	Mer information	7

1 Syntes inför revidering Klimatkontrakt 2030

Klimatkontrakt 2030 revideras varje år och utvecklas och vässas år från år för att snabba på omställningen till klimatneutrala, hållbara städer. Den första versionen signerades i december 2020 av nio städer, fyra myndigheter och programmet Viable Cities.

Detta PM är en syntes sammanställd av Viable Cities programledning. Syntesen bygger på en stor mängd underlag som tagits fram i omfattande processer med intervjuer, dialoger, workshops och analysarbete som genomförts under 2021 som en del i att utveckla arbetet med Klimatkontrakt 2030. Många personer och organisationer har involverats i detta arbete, såväl sådana som är involverade i Viable Cities som externa experter. Syftet med denna syntes är att underlätta revidering av version 2021 av klimatkontraktet vad gäller åtaganden och fortsatt genomförande för städer, Viable Cities och myndigheter som signerar Klimatkontrakt 2030.

Under 2021 kommer Klimatkontrakt 2030 att signeras av de nio städerna i våg 1 av satsningen Klimatneutrala städer 2030 tillsammans med aktuella myndigheter och Viable Cities. De 14 städer som sedan 1 oktober 2021 tillkommit i denna satsning kommer att signera en avsiktsförklaring i december 2021 för att sedan signera Klimatkontrakt 2030 version 2022.

Vår förhoppning är att detta dokument kan vara värdefullt såväl för de som kommer att signera Klimatkontrakt 2030 i december 2021 som för alla personer och organisationer som aktivt verkar för att snabba på städernas omställning.

Vi ser att vi kan använda Klimatkontrakt 2030 för att steg för steg bygga rörelse och förmåga till omställning. Såväl för att mobilisera lokalt med lämpliga former av lokala klimatkontrakt eller dyl, som för att medverka aktivt i utvecklingen av klimatkontrakt på nationell nivå och även inom EUs mission climate-neutral cities 2030¹.

1.1 Underlag som tagits fram under 2021

Under 2021 har vi inom Viable Cities gjort en jämförande analys och tagit fram tre strategiska underlag för att utveckla Klimatkontrakt 2030:

1. Jämförande analys av Klimatkontrakt 2030 (nio dokument, ett per stad)
Ansvarig från programledning: Charlotta Möller
Anlitad konsult: Sustainable Advantage
2. Digitalisering och digitala verktyg för omställning till klimatneutrala städer
Ansvarig från programledning: Olle Armstrand Dierks
Anlitad konsult: Ramboll
3. Medborgarengagemang för omställning till klimatneutrala städer
Ansvarig från programledning: Albert Edman
Anlitad konsult: Anthesis

¹ Se <https://www.viablecities.se/nytt/5-missions>

4. Investeringsplaner för omställning till klimatneutrala städer

Ansvarig från programledning: Charlotta Möller
Anlitad konsult: Material Economics

Detta arbete har lett fram till rapporter / underlag som publiceras under hösten för att ge underlag för kommande revidering av klimatkontrakt – för städer, myndigheter, Viable Cities. För att hålla tempo görs rapporterna tillgängliga i utkastform via Viable Cities webbplats under vecka 42. Vissa av underlagen kommer att vara i slutversion före andra och uppdateras då på webben.

De fyra underlagen (1–4 ovan) finns alltså att ta del av i sin helhet via länkar på Viable Cities webbplats, men nedan följer en övergripande syntes inför revidering av klimatkontrakt, det vill säga vad som programledningen bedömer särskilt viktigt att beakta i processen med revidering av Klimatkontrakt 2030 inför signering av version 2021.

1.2 Övergripande syntes

På ett övergripande plan kan underlagen sammanfattas i följande punkter:

- Skärpa målsättningar och höja ambition kring klimatomställning i städer för att tydligt ta sikte på 2030 och omfatta klimatneutralitet i hela staden (minst scope 1 + 2, även scope 3 för att ligga i framkant).
- Implementera gemensamma digitala verktyg i syfte att tydliggöra områden med hög potential att reducera klimatutsläpp synliggöras och följas upp, såväl i en stad som på mer aggregerad nivå.
- Omrikta investerings- och kostnadsflöden med potential att bidra till klimatomställningen.
- Stärka upp lokalt och regionalt med kompetens inom digitalisering, medborgarengagemang och finansiering. Exv genom att resurssätta lokala omställningsfunktion/innovationsteam med dessa kompetenser och ägna resurser att dela egna erfarenheter och ta del av andras. Kraftsamla med nationella kunskapscentra och kunskapsdela mellan idag alltför isolerade lokala initiativ.

1.3 Syntes av jämförande analys av Klimatkontrakt 2030

- Fylla policygap. Skärpa målsättningar och höja ambitioner så att de omfattar klimatneutralitet för hela staden. Kommande satsningar i EU omfattar scope 1 + 2, gärna scope 3 för att vara i framkant.
- Säkerställa röd tråd. Vision och övergripande mål som genomsyrar strategi och åtgärder för genomförande
- Prioritera gemensamma omställningsområden och samskapa klimatfärdplaner och klimatinvesteringsplaner tillsammans med lokala, regionala och nationella aktörer
- Utveckla kommunal omställningsfunktion med tvärsektoriell samverkan samt utveckla nödvändig institutionell förmåga för att kunna accelerera takten

- Utveckla ny samverkan för att integrera omställning i ordinarie organisation och verksamhet. Klimat- och hållbarhetsarbetet behöver präglas t ex, innovation, inköp och upphandling och kommunikation.

1.4 Syntes av Digitalisering och digitala verktyg för omställning till klimatneutrala städer

Tre nyckelkomponenter, med vässade åtaganden från städer, myndigheter och Viable Cities:

- Utvärdera och verka för implementering av gemensamt digitalt verktyg i syfte att visualisera data inom prioriterade områden med särskild potential för omställningen.
- Bemanna innovationsteamet med digitaliseringskompetens för att stärka stadens förmåga att hantera frågorna.
- Förbereda för systemdemonstration som en startpunkt för nationellt stöd i digitala frågor.

1.5 Syntes av Investeringsplaner för omställning till klimatneutrala städer

- Sätta ekonomiskt värde på omställningens klimatnytta och mervinster för att skapa förståelse för hur åtgärder bidrar till klimat och övriga hållbarhetsmål
- Utveckla gemensamma och långsiktiga färdplaner med ett ekonomiskt perspektiv som möjliggöra
 - rätt prioriteringar av åtgärder i städer ("pang för pengarna")
 - beslutsunderlag vid finansiering, i budgetprocess och investeringsbeslut för att
 - säkerställa att lokala, nationella och EU-mål, lagstiftning och policyer efterlevs
- Utveckling av nya policy- och affärsmodeller
- Rikta om investerings- och kostnadsflöden med potential att bidra till klimatomställningen

1.6 Syntes av Medborgarengagemang för omställning till klimatneutrala städer

Tre nyckelkomponenter, med vässade åtaganden från städer, myndigheter och Viable Cities:

- Nätverk för "medborgarengagemangsfunktioner" i städerna: Ett nätverk för personer som arbetar med medborgarengagemang för klimatomställning hos aktörer som är verksamma lokalt, regionalt eller nationellt.
- Nulägesanalys, färdplan och uppföljning: Aktörer som medverkar i nätverket med "medborgarengagemangsfunktioner" upprättar nulägesanalys och färdplan, som följs upp och uppdateras årligen, gärna som en del i ordinarie processer.
- Delning av arbetssätt och resultat: Personer i nätverket för "medborgarengagemangsfunktioner" vidareutvecklar och delar arbetssätt, metoder, resultat m.m. via en digital delningsplattform och nätverksträffar.

1.7 Mall för revidering av Klimatkontakt 2030 version 2021

Inför revideringen av Klimatkontrakt 2030 version 2021 tas en ny mall fram för de nio städer som kommer att signera kontraktet.

1.8 Mer information

Om du har frågor om detta underlag, skicka gärna ett mejl till 23stader@viablecities.se

Följande underlag finns på Viable Cities webbplats på [denna länk](#).

- Syntes inför revidering av Klimatkontrakt 2030 (detta dokument)
- Jämförande analys av Klimatkontrakt 2030
- Digitalisering och digitala verktyg för omställning till klimatneutrala städer
- Medborgarengagemang för omställning till klimatneutrala städer
- Investeringsplaner för omställning till klimatneutrala städer
- Mall för revidering av Klimatkontrakt 2030